Voorstel raad

Nummer
C.15
Portefeuillehouder
M.J. Versluis

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
13 juli 2023	27 juni 2021

Onderwerp
Kadernota 2024

Kern van het voorstel
Met het aanbieden van de Kadernota 2024, gemaakt met informatie vanuit werksessies met de gemeenteraad, markeren we de start van het maken van de Begroting 2024. In de Kadernota geven we het eerste financiële beeld en vragen we de gemeenteraad om richting vast te stellen voor de in de begroting uit te werken prioritering, zodat we een structureel sluitende Begroting 2024 op kunnen stellen.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. de Kadernota 2024 vast te stellen en daarmee akkoord te gaan met de financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten en prioriteiten voor de Begroting 2024; 2. aan het college de opdracht te verstrekken om op basis van deze Kadernota 2024, een reëel en structureel sluitende Begroting 2024 op te stellen en voor te leggen aan de gemeenteraad en daarin speerpunten en doelen te vertalen naar prestaties met bijbehorende effect- en prestatie-indicatoren en financiële wensen, noodzakelijkheden en bezuinigingen.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording

De gemeenteraad besluit:
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 13 juli 2023. Griffier Voorzitter

Aanleiding
Om op hoofdlijnen koers te bepalen richting de Begroting 2024 zijn we in gesprek met de gemeenteraad in een aantal sessies gekomen tot de uitwerking van speerpunten en doelstellingen. Dit heeft geleid tot een Kadernota voor 2024, die het college richting geeft in de te maken keuzes voor de Begroting 2024.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Een koers die bepaalt hoe we komen tot een reëel en structureel sluitende begroting 2024 en een reëel structureel sluitend begrotingsjaar 2025, die aansluit bij het coalitieakkoord en ontwikkelingen in de samenleving.

Motivering per voorgesteld besluit
Uitgangspunten Op dit moment laat het financieel perspectief 2024 – 2027 een structureel tekort zien. In 2024 en 2025 is dat beeld op dit moment respectievelijk een tekort van € 1.177.027 en € 630.653. De vraag is of alle wenselijke bijstellingen die in beeld zijn gebracht allemaal in de Begroting 2024 ter besluitvorming aan u kunnen worden voorgelegd. In deze kadernota is een aantal wensen vertaald, maar we signaleren ook risico's en ontwikkelingen die nog meer uitwerking vragen. De in deze kadernota voorgestelde prioritering is het uitgangspunt om te komen tot een sluitend perspectief voor 2024 en 2025.

Voor de Begroting 2024 stellen we voor om de volgende uitgangspunten voor het financieel beleid te gebruiken.

- *een reële en structureel sluitende begroting 2024-2025 (en dus niet meer sluitend vanaf 2026);*
  Voor de toelichting, zie het volgende beslispunt.

- *we zetten reserves in om te verwachte kosten op korte termijn te dekken en de tijd te kunnen nemen om deze in te laten groeien in de structurele uitgaven;*
  Met dit beslispunt kiezen we voor de strategie waarbij we langer de tijd nemen om structurele uitgaven meerjarig te beheersen, door eerst reserves in te zetten. In dit uitgangspunt zit ook opgesloten dat we ervoor kiezen om incidentele uitgaven zoveel mogelijk via benutting van onze reserves te dekken en niet ten laste van de exploitatie te brengen.

- *voor structureel nieuw beleid geldt een hogere structurele dekking, waarbij dus ook tarieven met meer dan alleen de prijsontwikkelingen (inflatie) kunnen stijgen;*
  In essentie houdt dit uitgangspunt in dat we breken met de trend van afgelopen jaren, waarbij tarieven, waaronder OZB, met niet meer dan de inflatiecorrectie werden verhoogd. Om onze ambities vast te kunnen blijven houden, stellen we dat we een hogere tarievenopbrengst moeten laten ingroeien in onze begroting. In de kadernota hebben we gerekend met een hogere OZB-opbrengst van € 1 miljoen ten opzichte van de begroting 2023, waarvan een deel de reguliere inflatiecorrectie is. Bij de Begroting 2024 wordt een definitief voorstel aan u voorgelegd.

- *wij streven naar kostendekkende tarieven;*
  Dit uitgangspunt hanteerden we ook in de begrotingen van voorgaande jaren.

- *prijsstijgingen (stijgende kosten van projecten, grondstoffen en materialen) worden meegenomen.*
  We onderzoeken altijd eerst of prijsstijgingen binnen een activiteit of project opgevangen kunnen worden. Als dit leidt tot een fundamentele bijstelling op de ambities of de uitvoering, dan houden we rekening met de prijsstijging en volgt aanvullende dekking. Voor 2024 houden we vast aan dit uitgangspunt.

- *als er geen realistische planning en raming ligt, dan nemen we het niet op, maar benoemen dit onder risico's en ontwikkelingen.*

In de Kadernota 2024 is nog een aantal ontwikkelingen en risico's benoemd. Daarvoor geldt dat we bij de Begroting 2024 opnieuw moeten beoordelen of deze financieel al vertaald kunnen (of moeten) worden. Als dat het geval is, dan brengen we dat in beeld. Uiteraard wordt de puzzel om de begroting sluitend te maken dan complexer.

Structureel sluitende Begroting 2024-2025

De context waarbinnen de gemeente invulling geeft aan wettelijke taken en ambities verandert continue. Oplopende prijzen, een krappe arbeidsmarkt en bijvoorbeeld de toestroom van vluchtelingen als gevolg van oorlog in Europa zijn daar voorbeelden van. Dat maakt dat de balans tussen middelen (geld), capaciteit (mensen) en opdrachten (coalitieakkoord) continue actualisatie behoeft. Wij zien in deze kadernota en ook in de 1e Bestuursrapportage 2023 (berap) een kanteling ontstaan in financiële ruimte: Er worden negatieve saldi gepresenteerd. Uitgangspunt hierbij is dat zowel de berap als de kadernota zijn opgesteld met als uitgangspunt dat bestaand beleid gecontinueerd blijft. Om een structureel sluitende begroting te kunnen bieden is het heroverwegen van deze continuering mogelijk nodig. Het gaat hierbij om beleid aanvullend op de wettelijke taken. Ook vraagt een steeds veranderde context om een actuele 'kosten-baten' overweging van ambities. De vraag hierbij is; kennen de ambities dezelfde prioriteit op het moment dat de uitvoering daarvan duurder is geworden? In aanloop naar de begroting 2024 proberen wij te inventariseren welke ambities in betekende mate in kosten stijgen. Bij de begroting 2024 en mogelijk eerder, namelijk bij de 2e bestuursrapportage, brengen wij dit in beeld en doen voorstellen hoe hier mee om te gaan. We stellen ons tot opdracht om te komen tot een structureel sluitende Begroting 2024-2025. In deze kadernota is het concept 1e berap verwerkt.

Autonome ontwikkelingen, wensen en bezuinigingen, zijn voor zover bekend meegenomen om u een meerjarenperspectief mee te geven. Nieuw in de kadernota is dat deze ook een investeringsagenda bevat, waarin de (grote) geplande investeringen in beeld zijn gebracht, zodat voor u ook overzichtelijk wordt welke impact de investeringsagenda heeft op de exploitatie.

Normaal brengen we wensen pas bij de begroting in beeld. Deze worden bij de Begroting 2024 nog verder uitgewerkt en aangescherpt en/of uitgebreid. Door de onzekere financiële situatie vinden we het erg belangrijk u nu al een beeld van de wensen te geven. We doen u daarbij een voorstel voor prioritering. Door uw akkoord op de gestelde prioriteit, stelt u een kader vast voor de verder te maken keuzes in de vaststelling van de Begroting 2024. Met het vaststellen van deze Kadernota 2024 leggen we dus nog geen financiële besluiten aan u voor.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De jaarschijven 2026 en 2027 van deze meerjarenbegroting zijn niet sluitend. Dit wordt veroorzaakt door het zo geheten 'ravijnjaar' wat na 2025 van toepassing is. We sturen nog niet op het beeld na 2025. Dit vereist namelijk fundamentele keuzes die de gemeente hard kunnen raken. Keuzes die we op dit moment nog niet kunnen en willen maken. In ieder geval niet zolang het nog niet zeker is hoe bijvoorbeeld de uitkering van het gemeentefonds (structurele) duidelijkheid geeft. Wel brengen we in beeld aan welke knoppen we nog kunnen draaien richting het maken van de Begroting 2024.

Alternatieven (incl. argumenten)
Uw raad heeft de mogelijkheid voorstellen te doen voor andere prioritering dan het college heeft aangegeven in de kadernota.

Financiële gevolgen	
Kosten/opbrengsten	Geen kosten en geen opbrengsten.
Dekking binnen begroting	Programma: Cluster:
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel:
Fiscale gevolgen	
Toelichting: Met het vaststellen van de Kadernota 2024 leggen we geen financiële besluiten aan u voor.	

Communicatie
Met uw raad is in een aantal sessies gekomen tot de uitwerking van speerpunten en doelstellingen voor de Kadernota 2024.

Bijlagen
1. Kadernota 2024